

Streszczenie rozprawy doktorskiej

Autor: *Anna Jaworowska*

Tytuł:

„Empiryczne dowody na efektywność nauczania języków obcych metodą narracyjną w przedszkolu.”

Niniejsza rozprawa doktorska podejmuje problematykę efektywności nauczania języków obcych w przedszkolu. Jej celem jest zbadanie, czy i dlaczego metoda narracyjna jest bardziej efektywna w porównaniu z tradycyjnymi metodami nauczania języka obcego dzieci przedszkolnych. Uwzględniając powyższy cel badań, postawiona została teza, że nauczanie języka obcego metodą narracyjną w przedszkolu jest efektywne, ponieważ wykorzystuje ona naturalne mechanizmy przyswajania języka.

W celu zweryfikowania tej tezy w pracy, podjęto próbę odpowiedzi na następujące pytania badawcze:

1. Czy metoda narracyjna spełnia warunki naturalnego przyswajania języka przez dzieci, uwzględniając naturalne procesy jego rozwoju oraz poziom rozwoju poznawczego dzieci w wieku przedszkolnym?
2. Czy nauczanie metodą narracyjną jest bardziej efektywne w porównaniu z nauczaniem metodami tradycyjnymi?
3. Czy istnieje związek między formą nauczania, a trwałością zapamiętywania zarówno treści językowych jak i kontekstu sytuacyjnego, w którym są one przyswajane?
4. Czy i jakim stopniu doświadczenie uczenia się metodą narracyjną stwarza korzystne warunki do autonomicznego przyswajania języka obcego przez dziecko?

Praca składa się z części teoretycznej i empirycznej. Rozdział pierwszy przedstawia charakterystykę rozwoju procesów poznawczych u dzieci przedszkolnych, a więc rozwój myślenia, uwagi, spostrzeżeń, wyobraźni i pamięci. Charakterystyka procesu myślenia u dzieci prezentuje koncepcje: Piageta, Brunera, Wygotskiego oraz Poddjakowa. W rozdziale drugim zaprezentowane zostały cztery główne aspekty, w obrębie których rozwija się język pierwszy: fonetyka, leksyka, gramatyka i pragmatyka. Treści zawarte w pierwszym i drugim rozdziale pracy stały się punktem wyjścia dla sformułowania odpowiednich wniosków metodycznych, które mogą posłużyć jako pomoc w organizowaniu procesu nauczania języka obcego u dzieci przedszkolnych. Rozdział trzeci przybliży metodę narracyjną: jej założenia, fazy pracy z tekstem narracyjnym oraz kryteria doboru i zasady adaptacji tekstu. W rozdziale tym podjęto także próbę udzielenia odpowiedzi na pierwsze pytanie badawcze. Ostatni rozdział części teoretycznej prezentuje zasady i formy efektywnego oceniania oraz możliwe instrumenty ewaluacji sprawności językowych u dzieci przedszkolnych. Część empiryczna składa się z trzech rozdziałów. Pierwszy przedstawia opis i wyniki przeprowadzonego badania empirycznego, dotyczącego efektywności nauczania języka obcego w oparciu o podejście narracyjne, w porównaniu z tradycyjnymi formami nauczania, oraz jego interpretację. Drugi prezentuje opis, wyniki oraz interpretację powtórnego badania empirycznego, którego celem było ustalenie trwałości efektów nauczania metodą narracyjną. Zostało ono przeprowadzone po trzech latach od zakończenia kursu. Trzeci rozdział prezentuje studium przypadku, które dotyczy autonomicznego przyswajania języka obcego na bazie doświadczeń z narracyjną metodą nauczania. Rozdział szósty zawiera wnioski końcowe.

PhD thesis summary

Author: *Anna Jaworowska*

Title:

“Empirical evidences of storytelling effectiveness in teaching foreign languages to preschool children.”

This doctoral thesis answers the question of how effective storytelling is in teaching foreign languages to preschool age children. Its main objective is to research if and why storytelling is more efficient in relation to traditional methods of teaching foreign languages to preschool children. Taking that objective into consideration, it has been asserted that teaching a foreign language by storytelling to children is more efficient because it uses mechanisms of natural language acquisition.

In order to verify the thesis, this doctoral dissertation attempts to answer the following research questions:

1. Does the storytelling method fulfil the requirements of natural language acquisition, by taking into consideration the natural process of language development and the level of cognitive development in preschool children?
2. Is the storytelling method more efficient in relation to traditional teaching methods?
3. Is there a connection between a teaching method and the durability of remembering both language elements and in what situational context they are acquired?
4. If and to what extent do experiences in learning through storytelling create favourable conditions for autonomous foreign language acquisition by children?

This doctoral thesis consists of theoretical and empirical parts. The first chapter includes the characteristics of cognitive development in preschool children, which means the development of thinking, perception, imagination and memory. The characteristic of the thinking process presents the concepts of Piaget, Bruner, Wygotski and Poddjakow. Chapter two shows four key aspects in which the first language develops: phonetics, vocabulary, grammar and pragmatics. The content included in the first and second chapters is the starting point for formulating appropriate methodological conclusions that can help to organise the process of foreign language teaching to preschool children. The third chapter gets closer to the storytelling method: its principles, stages of working on a text, selection criteria and the principles of text adaptation. This chapter tries to answer the first research question. The last chapter of the theoretical part presents principles and forms of effective assessment and possible tools for the evaluation of language skills in preschool children.

The empirical part consists of three chapters. The first chapter presents a description, its results and an interpretation of research concerning the effectiveness of storytelling in relation to traditional teaching methods. The second chapter includes description results and an interpretation of repeated research. Its aim was to establish the durability of storytelling results. It was carried out three years after the end of a language course. The third chapter presents a case study that revolves around autonomous foreign language acquisition based on the experiences in learning through storytelling. The sixth chapter includes the final conclusions.